

Nr 877

Av herr Tistad, *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 77, med förslag till förordning om allmän arbetsgivaravgift, m. m.*

I proposition nr 77 föreslås att arbetsgivare skall erlägga allmän arbetsgivaravgift med 1 procent av utgivna löner. Fysisk person som haft inkomst av rörelse eller jordbruksfastighet skall erlägga allmän arbetsgivaravgift med 1 procent av denna inkomst (s. k. egenavgift). Sådan egenavgift föreslås bli avdragsgill vid inkomstbeskattningen.

I denna motion föreslås att avdrag för egenavgift vid beskattningen skall medges med avgiftens belopp förhöjt med 25 procent.

Avdragsrätten för egenavgift motiveras i propositionen (s. 13) på i huvudsak följande sätt. För arbetsgivare är den allmänna arbetsgivaravgiften avdragsgill såsom likställd med lönekostnad. Egenavgiften blir däremot inte avdragsgill enligt nu gällande skattebestämmelser. I underlaget för egenavgiften ingår emellertid avkastningen av det kapital som är nedlagt i förvärvskällan. För inkomst av kapital i skatterättslig mening utgår inte egenavgift. Den kapitalavkastning som ingår i inkomsten av rörelse eller jordbruksfastighet bör därför rätteligen vara fri från egenavgift. För att ernå detta föreslår departementschefen att egenavgiften får dras av vid inkomstbeskattningen.

Departementschefen anser det sålunda inte i och för sig vara berättigat att vid inkomsttaxeringen medge avdrag för egenavgiften till den del den faller på den i inkomsten ingående ersättningen för eget arbete (inkomstens »lönedel»). Den avdragsrätt som departementschefen föreslår har nämligen uteslutande till ändamål att ge kompensation för den del av egenavgiften, som faller på den i inkomsten ingående avkastningen på i förvärvskällan nedlagt kapital (inkomstens »kapitaldel»). Den föreslagna schablonlösningen innebär, att inkomstens »kapitaldel» anses motsvara samma procenttal som marginalskatten. Utgör denna 40 procent, ger schablonen ett rättvist resultat om kapitalavkastningen uppgår till 40 procent av nettoinkomsten i förvärvskällan o. s. v. Denna konstruktion av schablonen är väl riktig så till vida som inkomstens »kapitaldel» i allmänhet torde vara relativt sett större ju högre inkomsten är. Däremot har naturligtvis ökningen inte något som helst samband med skatteprogressionen. I många fall torde den av departementschefen föreslagna schablonen under de förutsättningar varpå den bygger ge en viss överkompensation som i kronor räknad kan vara rätt betydande i högre inkomstlägen.

Enligt min uppfattning utgår emellertid departementschefens schablonlösning från en väsentligt felaktig förutsättning och kan därför inte godtagas i den föreslagna utformningen. I likhet med departementschefen anser jag att egenavgift i princip skall utgå endast på inkomstens »lönedel». I motsats till departementschefen anser jag emellertid att avgiften på »lönedelen» bör vara avdragsgill vid beskattningen på samma sätt som av arbetsgivare erlagd allmän arbetsgivaravgift. Det är här fråga om en skatt på arbetskraft och inte om en avgift i vedertagen mening. En företagare som lägger ner hela sin arbetskraft i rörelsen bör inte vara sämre ställd än en företagare som inte själv deltar i arbetet utan låter detta helt utföras av anställda. Om en företagare ombildar sitt företag till aktiebolag, blir den allmänna arbetsgivaravgift som utgår på hans lön avdragsgill för bolaget och någon egenavgift utgår inte. Allt detta talar för att den egenavgift, som fysisk person har att erlägga, i princip skall vara avdragsgill.

Den av departementschefen föreslagna schablonen bör därför omkonstrueras, så att avdrag medges *dels* för den egenavgift som belöper på inkomstens »lönedel», *dels* med ett belopp som ger en skattelättnad motsvarande egenavgiften på inkomstens »kapitaldel». I departementschefens schablon är sistnämnda belopp lika med egenavgiftens totalbelopp. Rätteligen skulle detta avdragsbelopp uppräknas med egenavgiften på »lönedelen» enligt en fallande skala. Vid en marginals katt av 35 procent skulle egenavgiften uppräknas med 65 procent, vid 50 procents marginals katt med 50 procent och vid 60 procents marginals katt med 40 procent.

Denna lösning lider av två svagheter. För det första fyller den inte skäliga krav på enkelhet, för det andra ger den sannolikt överkompensation i högre inkomstlägen. För enkelhetens skull är det nödvändigt med ett fast uppräkningsstal. Detta bör bestämmas i första hand med hänsyn till förhållandena i de högre inkomstlägena. I lägre inkomstlägen är nämligen de absoluta beloppen så små, att uppräkningsstalets storlek är av ganska ringa betydelse. Uppräkningsstalet bör därför sättas relativt lågt, förslagsvis till 25 procent.

Med stöd av det anförda får jag hemställa,

dels att riksdagen måtte besluta att skattskyldig vid beskattning till statlig och kommunal inkomstskatt skall äga åtnjuta avdrag med belopp, som påförts honom som egenavgift, förhöjt med 25 procent,

dels att bevillningsutskottet måtte utforma erforderlig författningstext.

Stockholm den 18 april 1968

Eskil Tistad (fp)